

PISA

IN FOCUS

4

εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική εκπαιδευτική πολιτική

Τα προβλήματα πειθαρχίας στην τάξη έχουν επιδεινωθεί;

- Οι μαθητές που αναφέρουν ότι δεν υπάρχουν σοβαρά προβλήματα πειθαρχίας στην τάξη τους, πετυχαίνουν καλύτερα αποτελέσματα στο PISA από αυτούς που δηλώνουν ότι το μάθημα διαταράσσεται λόγω έλλειψης πειθαρχίας.
- Ανάμεσα στο 2000 και το 2009, τα θέματα πειθαρχίας στην τάξη βελτιώθηκαν σε πολλές από τις χώρες που συμμετείχαν στο PISA και η πλειοψηφία των μαθητών στις χώρες του ΟΟΣΑ παρακολουθούν σε κλίμα ηρεμίας τα μαθήματά τους.
- Γενικά, οι χώρες στις οποίες τα θέματα πειθαρχίας στην τάξη βελτιώθηκαν ανάμεσα στο 2000 και το 2009 είναι αυτές όπου οι μαθητές δηλώνουν ότι έχουν καλύτερες σχέσεις με τους καθηγητές τους.

Το κλίμα της τάξης μπορεί να έχει επίδραση στις επιδόσεις των μαθητών.

Οι τάξεις και τα σχολεία με μεγαλύτερα προβλήματα πειθαρχίας δημιουργούν ένα λιγότερο ευνοϊκό περιβάλλον για μάθηση, διότι οι καθηγητές χρειάζεται να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο για να επιβάλλουν την τάξη πριν αρχίσει το μάθημα. Οι διακοπές στο μάθημα διαταράσσουν τη συγκέντρωση και τη συμμετοχή των μαθητών. Τα αποτελέσματα του PISA 2009 δείχνουν ότι το κλίμα όσον αφορά την πειθαρχία συνδέεται στενά με τις επιδόσεις των μαθητών. Οι μαθητές που αναφέρουν ότι το μάθημα της γλώσσας διακόπτεται συχνά, δεν έχουν τόσο καλές επιδόσεις όσο αυτοί που δηλώνουν ότι γίνονται λίγες ή και καθόλου διακοπές στο μάθημα.

Επικρατεί γενικά η αντίληψη ότι κάθε γενιά μαθητών είναι πιο απείθαρχη από την προηγούμενη και ότι οι εκπαιδευτικοί δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να έχουν τον έλεγχο της τάξης τους. Όμως πρόκειται για μια διαδεδομένη ιδέα που δεν αντιστοιχεί στην πραγματικότητα: σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκέντρωσε το PISA 2009, η πλειοψηφία των μαθητών στις χώρες του ΟΟΣΑ παρακολουθούν σε κλίμα ηρεμίας τα μαθήματά τους. Επίσης, ανάμεσα στο 2000 και το 2009 τα προβλήματα πειθαρχίας δεν αυξήθηκαν, αντίθετα μάλιστα μειώθηκαν στις περισσότερες χώρες.

Η τάση δείχνει ότι οι τάξεις γίνονται όλο και πιο πειθαρχημένες...

Στις χώρες του ΟΟΣΑ, κατά μέσο όρο, το ποσοστό των μαθητών που δήλωσαν ότι οι καθηγητές τους δεν χρειάζεται να περιμένουν πολλή ώρα για να ησυχάσουν οι μαθητές, αυξήθηκε κατά 6 εκατοστιαίες μονάδες και συγκεκριμένα από 67% το 2000 σε 73% το 2009. Το ποσοστό των μαθητών που δηλώνουν ευνοϊκές συνθήκες στη διάρκεια του μαθήματος δεν μειώθηκε σε καμία χώρα. Στις 25 από τις 38 χώρες, που διαθέτουν συγκρίσιμα στοιχεία, καταγράφηκε βελτίωση του κλίματος όσον αφορά την πειθαρχία, ενώ στις υπόλοιπες 13 δεν υπήρξε μεταβολή. Η βελτίωση ήταν ιδιαίτερα σημαντική –περισσότερο από 10 ποσοστιαίες μονάδες– στη Γερμανία, το Ισραήλ, την Ιταλία, την Ισπανία, τη Σουηδία την Ινδονησία (χώρα συνεργαζόμενη με τον ΟΟΣΑ) και το Χονγκ-Κονγκ (οικονομία συνεργαζόμενη με τον ΟΟΣΑ).

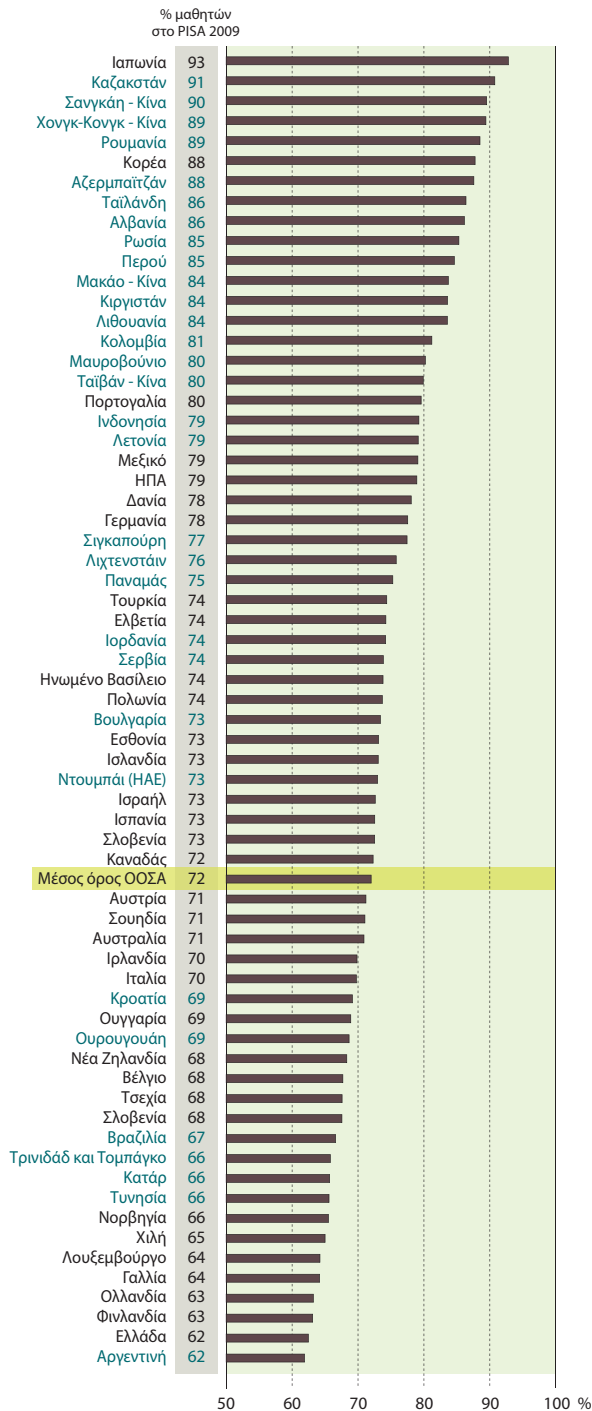

PISA

IN FOCUS

Οι μαθητές αναφέρουν ότι επικρατεί ηρεμία στην τάξη

Ποσοστό μαθητών που ανέφεραν ότι ο καθηγητής «ποτέ ή σχεδόν ποτέ» ή «μόνο σε μερικά μαθήματα» περιμένει πολλή ώρα μέχρι να ησυχάσουν οι μαθητές

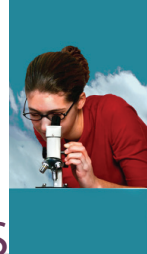

Ανάμεσα στο 2000 και το 2009, το ποσοστό των μαθητών που δήλωσαν ότι δεν μπορούν να εργαστούν σωστά κατά τη διάρκεια του μαθήματος της γλώσσας μειώθηκε κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες. Μάλιστα κάποιες από τις χώρες με τα μεγαλύτερα προβλήματα πειθαρχίας κατέγραψαν σημαντική βελτίωση. Το 2000, το 69% των μαθητών στο Ισραήλ και το 74% στην Ουγγαρία διαφώνησαν με τη φράση ότι δεν μπορούν «ποτέ» ή «σχεδόν ποτέ» να εργαστούν σωστά κατά τη διάρκεια του μαθήματος της γλώσσας. Το 2009, το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 77% για το Ισραήλ και 80% για την Ουγγαρία.

Στο ίδιο διάστημα, το ποσοστό των μαθητών που δήλωσαν ότι επικρατεί θόρυβος και αταξία κατά τη διάρκεια του μαθήματος της γλώσσας δεν μεταβλήθηκε. Όμως, κάποιες από τις χώρες με τα χειρότερα αποτελέσματα σε αυτό το θέμα –όπου μόνο ένας στους δύο μαθητές ανέφεραν ότι δεν υπάρχει «ποτέ» ή «σχεδόν ποτέ» θόρυβος και αταξία στην τάξη– παρουσίασαν σημαντική βελτίωση. Το 2000, μεταξύ 51% και 54% των μαθητών στη Χιλή, την Ελλάδα και την Ιταλία δήλωσαν ότι δεν υπάρχει «ποτέ» ή «σχεδόν ποτέ» θόρυβος και αταξία στο μάθημα. Το 2009, το ποσοστό αυτό έφτασε το 63% για τη Χιλή, 58% για την Ελλάδα και 68% για την Ιταλία, ένδειξη ότι επικρατεί μεγαλύτερη ηρεμία στο μάθημα.

Οι χώρες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά του ποσοστού των μαθητών που ανέφεραν ότι ο καθηγητής «ποτέ ή σχεδόν ποτέ» ή «μόνο σε μερικά μαθήματα» περιμένει πολλή ώρα μέχρι να ησυχάσουν οι μαθητές.

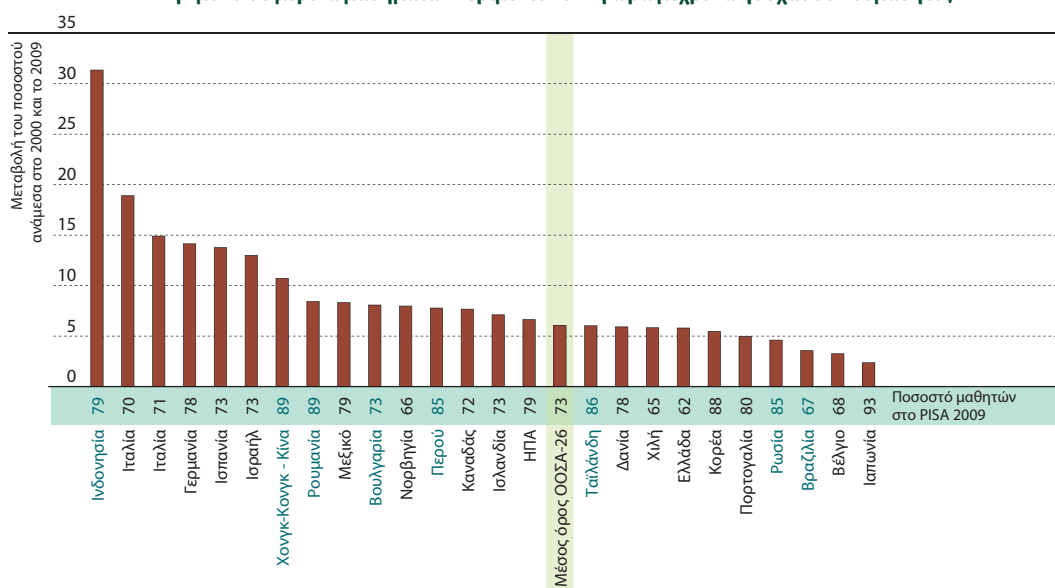
Πηγή: OECD, PISA 2009 Database, Figure IV.4.2.

... και ότι οι σχέσεις μαθητών-καθηγητών βελτιώνονται.

Οι καλές σχέσεις μαθητών-καθηγητών αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα για τη δημιουργία ενός κλίματος που ευνοεί τη μάθηση. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα ερευνών, οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα και έχουν λιγότερα προβλήματα πειθαρχίας όταν νιώθουν ότι οι καθηγητές τους παίρνουν στα σοβαρά. Το 2000, τα αποτελέσματα του PISA έδειξαν ότι στην πλειοψηφία τους οι μαθητές ήταν γενικά ευχαριστημένοι με την ποιότητα των σχέσεων με τους καθηγητές τους. Το 2009, η ποιότητα της σχέσης μαθητών-καθηγητών βελτιώθηκε ακόμα περισσότερο.

Περισσότερη πειθαρχία στην τάξη ανάμεσα στο 2000 και το 2009 Μεταβολή του ποσοστού των μαθητών που δηλώνουν ότι ο καθηγητής «ποτέ ή σχεδόν ποτέ» ή «μόνο σε μερικά μαθήματα» περιμένει πολλή ώρα μέχρι να ησυχάσουν οι μαθητές

Σημείωση: Στον πίνακα παρουσιάζονται μόνο οι χώρες (25 από τις 38) που παρουσίασαν σημαντική βελτίωση στο θέμα της πειθαρχίας στην τάξη. Οι χώρες κατατάσσονται με φθίνουσα σειρά του ποσοστού μαθητών που ανέφεραν ότι ο καθηγητής «ποτέ ή σχεδόν ποτέ» ή «μόνο σε μερικά μαθήματα» περιμένει πολλή ώρα μέχρι να ησυχάσουν οι μαθητές.
Πηγή: OECD, PISA 2009, Database, Table V.5.12

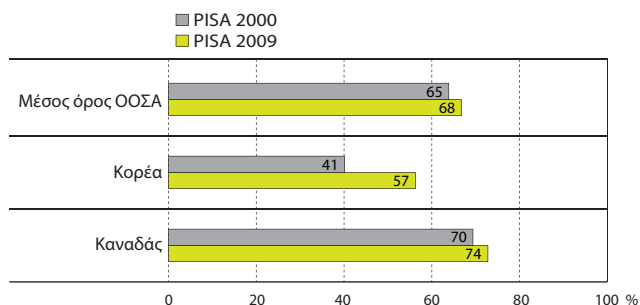
Μεταξύ του 2000 και του 2009, η αύξηση του ποσοστού μαθητών που δηλώνουν ότι «οι καθηγητές ακούνε προσεκτικά αυτό που έχω να τους πω» ξεπέρασε τις 10 ποσοστιαίες μονάδες στη Γερμανία, την Ισλανδία, την Ιαπωνία, την Κορέα και τη συνεργαζόμενη με τον ΟΟΣΑ Αλβανία. Το 2000, τρεις από αυτές τις χώρες –η Γερμανία, η Ιαπωνία και η Κορέα– είχαν το πιο μικρό ποσοστό μαθητών που συμφωνούσε με αυτή τη φράση, ανάμεσα στις 26 χώρες του ΟΟΣΑ με συγκρίσιμα δεδομένα. Έξι στους δέκα μαθητές στην Κορέα και οι μισοί μαθητές στη Γερμανία και την Ιαπωνία, δήλωσαν ότι οι καθηγητές δεν τους ακούνε. Το 2009, μια καθαρή πλειοψηφία των μαθητών σε αυτές τις τρεις χώρες –μεταξύ 57% και 69%– δήλωσαν ότι οι καθηγητές τους ακούνε προσεκτικά.

PISA

IN FOCUS

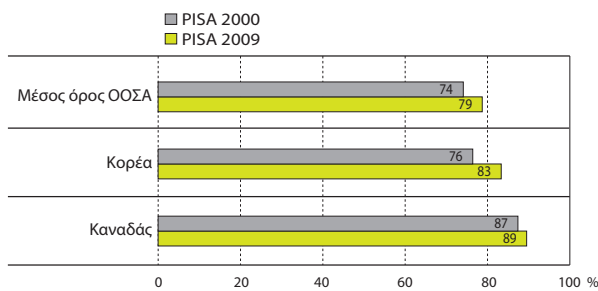
Ποσοστό μαθητών που συμφωνούν ή συμφωνούν απόλυτα με τη φράση
«Οι περισσότεροι καθηγητές ακούνε με προσοχή αυτά που τους λέω»

Σημείωση: Όλες οι μεταβολές μεταξύ 2000 και 2009 είναι στατιστικά σημαντικές.
Πηγή: OECD, PISA2009, Database, Table V.5.11

Όμως, οι καλές σχέσεις καθηγητών-μαθητών δεν περιορίζονται στο ότι οι καθηγητές ακούνε προσεκτικά αυτά που τους λένε οι μαθητές τους. Στη Γερμανία, για παράδειγμα, το ποσοστό των μαθητών που δηλώνουν ότι οι καθηγητές θα τους προσφέρουν επιπλέον βοήθεια αν την χρειάζονται αυξήθηκε από 59% το 2000 σε 71% το 2009. Μεταξύ 2000 και 2009, σημειώθηκε αύξηση αυτού του ποσοστού σε 18 χώρες του ΟΟΣΑ και σε 7 συνεργαζόμενες με τον ΟΟΣΑ χώρες/οικονομίες. Στις 10 από αυτές τις χώρες του ΟΟΣΑ και στις 4 από τις υπόλοιπες, αυτό το ποσοστό αυξήθηκε περισσότερο από πέντε μονάδες. Μόνο στη Βραζιλία το αντίστοιχο ποσοστό των μαθητών μειώθηκε, από 88% το 2000 σε 78% το 2009.

Ποσοστό μαθητών που συμφωνούν ή συμφωνούν απόλυτα με τη φράση
«Αν χρειάζομαι επιπλέον βοήθεια, θα την έχω από τους καθηγητές/τριές μου»

Σημείωση: Όλες οι μεταβολές μεταξύ 2000 και 2009 είναι στατιστικά σημαντικές.
Πηγή: OECD, PISA 2009, Database, Table V.5.11

Συμπερασματικά: Τα αποτελέσματα της έρευνας PISA δεν στηρίζουν την άποψη ότι τα προβλήματα πειθαρχίας στο σχολείο συνεχώς επιδεινώνονται και ότι οι μαθητές όλο και περισσότερο χάνουν το ενδιαφέρον τους για το σχολείο. Στην πραγματικότητα, μεταξύ του 2000 και του 2009 τα προβλήματα πειθαρχίας μειώθηκαν και οι σχέσεις καθηγητών-μαθητών βελτιώθηκαν.

Για περισσότερες πληροφορίες

Επικοινωνία: Francesca Borgonovi (Francesca.Borgonovi@oecd.org) ή Maciej Jakubowski (Maciej.Jakubowski@oecd.org)

Βλέπε PISA 2009 Results, Learning Trends: Changes in Student Performance Since 2000 (Volume V) and PISA 2009 Results, What Makes a School Successful? Resources, Policies and Practices (Volume IV).

Επισκεφθείτε

www.pisa.oecd.org

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.):

<http://www.iep.edu.gr/pisa>

Η απόδοση στα ελληνικά και η συνάφειά της με το πρωτότυπο κείμενο αποτελεί ευθύνη μελών της Ομάδας PISA (Κ. Λειβαδίτης, Π. Παπαστράτου, Β. Χατζηνικήτα) του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Ελλάδας.

Η ηλεκτρονική προσαρμογή έγινε από την Δ. Κομνηνού (Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής).